

Legislația profesiei de avocat

Ediție îngrijită și adnotată de
Avocat dr. Mădălina Dinu

Actualizată la data de
22 februarie 2024

Editura
Hamangiu
2024

(3) Comisia permanentă a U.N.B.R. îndeplinește și alte atribuții stabilite de lege sau de organele ierarhice ale profesiei.

Art. 68. (1) Președintele U.N.B.R. are următoarele atribuții:

a) reprezintă U.N.B.R. în relațiile cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;

b) încheie convenții, acorduri și contracte în numele U.N.B.R., cu autorizarea Consiliului U.N.B.R.;

c) convoacă și conduce ședințele Consiliului U.N.B.R. și ale Comisiei permanente a U.N.B.R.;

d) ordonă cheltuielile bugetare și extrabugetare ale U.N.B.R.;

e) semnează actele Consiliului și ale Comisiei permanente ale U.N.B.R.;

f) supraveghează relațiile dintre structurile centrale ale profesiei și barouri, precum și relațiile dintre barouri;

g) acordă sprijin și ajutor barourilor în relațiile lor cu autoritățile centrale și locale;

h) veghează la asigurarea condițiilor corespunzătoare de desfășurare a activității avocaților la instanțele judecătorești și la organele de urmărire penală.

(2) Președintele este înlocuit, la cerere sau în absența sa, de către vicepreședintele pe care îl desemnează în acest scop.

Art. 69. Consiliul U.N.B.R. stabilește personalul necesar îndeplinirii atribuțiilor funcției pentru președintele U.N.B.R.

Capitolul V. Asistența judiciară

Secțiunea 1. Cazurile și condițiile de acordare a asistenței judiciare

Art. 70. (1) În cazurile prevăzute de lege, barourile asigură asistența judiciară în următoarele forme:

a) în cauzele penale, în care apărarea este obligatorie potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală;

b) în orice alte cauze decât cele penale, ca modalitate de acordare a ajutorului public judiciar, în condițiile legii;

c) asistența judiciară prin avocat, acordată la solicitarea organelor administrației publice locale.

(2) În cazuri de excepție, dacă drepturile persoanei lipsite de mijloace materiale ar fi prejudiciate prin întârziere, decanul baroului poate aproba acordarea cu titlu gratuit a asistenței de specialitate judiciară.

Notă. A se vedea și: ► art. 88-95 din Codul de procedură penală; ► O.U.G. nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă (M. Of. nr. 327 din 25 aprilie 2008).

Art. 71. (1) În cazul în care, potrivit art. 11-19 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, a fost încuviințată cererea de ajutor public judiciar sub forma asistenței

prin avocat, cererea împreună cu încheierea de încuviințare se trimit de îndată decanului baroului din circumscripția acelei instanțe.

(2) Decanul baroului sau avocatul căruia decanul i-a delegat această atribuție va desemna, în termen de 3 zile, un avocat înscris în Registrul de asistență judiciară, căruia îi transmite, odată cu înștiințarea desemnării, încheierea prevăzută la alin. (1). Decanul baroului are obligația de a comunica și beneficiarului ajutorului public judiciar numele avocatului desemnat. Beneficiarul ajutorului public judiciar poate solicita el însuși desemnarea unui anumit avocat, cu consimțământul acestuia, în condițiile legii.

Art. 72. (1) Avocatul desemnat potrivit art. 71 alin. (2) să acorde ajutorul public judiciar nu poate refuza această sarcină profesională decât în caz de conflict de interese sau pentru alte motive justificate.

(2) Refuzul nejustificat de a prelua cazul sau de a continua executarea constituie abatere disciplinară, în condițiile legii.

(3) Refuzul nejustificat al beneficiarului sau renunțarea unilaterală și nejustificată a acestuia la asistența acordată de avocatul desemnat duce la încetarea ajutorului public sub forma asistenței prin avocat.

Art. 73. (1) Asistența extrajudiciară prevăzută la art. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, cu modificările și completările ulterioare, se acordă de Serviciul de asistență judiciară constituit la nivelul fiecărui barou, pe baza unei cereri al cărei model se aprobă de Departamentul de coordonare a asistenței judiciare, care va cuprinde mențiuni privind obiectul și natura solicitării de asistență, identitatea, codul numeric personal, domiciliul și starea materială ale solicitantului și ale familiei sale, atașându-se înscrisuri doveditoare ale veniturilor acestuia și ale familiei sale, precum și dovezi cu privire la obligațiile de întreținere sau de plată. Cererea va fi însoțită și de o declarație pe propria răspundere a solicitantului, în sensul de a preciza dacă în cursul ultimelor 12 luni a mai beneficiat de ajutor public judiciar, în ce formă, pentru ce cauză, precum și cuantumul acestui ajutor.

(2) Dovada stării materiale a solicitantului se face, în principal, cu următoarele documente:

a) adeverință eliberată de autoritățile competente sau de către angajator, după caz, din care să rezulte veniturile profesionale ale solicitantului și ale celorlalți membri ai familiei supuse, potrivit legii, impozitului pe venit, realizate în perioada prevăzută de legislația privind ajutorul public judiciar, sau sumele încasate cu titlu de pensie, indemnizație de șomaj sau asigurări sociale și altele asemenea, încasate pe aceeași perioadă;

b) livretul de familie și, după caz, certificatele de naștere ale copiilor;

c) certificatul de persoană cu handicap al solicitantului sau al copilului, după caz;

d) declarație pe propria răspundere din care să reiasă că solicitantul și ceilalți membri ai familiei nu beneficiază de alte venituri suplimentare;

e) declarație pe propria răspundere privind situația patrimonială a solicitantului și a familiei sale;

f) declarație pe propria răspundere din care să rezulte că solicitantul și/sau celălalt părinte natural ori adoptiv sau, după caz, o altă persoană căreia i s-a încredințat

copilul în vederea adopției ori care are copilul în plasament sau în plasament în regim de urgență ori a fost numită tutore se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului și că acesta nu este încredințat sau dat în plasament niciunui organism privat autorizat ori serviciu public autorizat sau unei persoane juridice;

g) dovada eliberată de autoritățile competente privind situația bunurilor imobile ale solicitantului sau, după caz, ale celorlalți membri ai familiei;

h) alte acte necesare stabilirii dreptului la acordarea de asistență judiciară, potrivit legii.

(3) Cererea de acordare a asistenței extrajudiciare se depune la serviciul de asistență judiciară și se soluționează în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data înregistrării, prin decizie de admitere ori de respingere, după caz.

(4) În cazul admiterii cererii de acordare a asistenței extrajudiciare, decizia privind acordarea de asistență judiciară va cuprinde următoarele:

a) denumirea actului;

b) denumirea organului emitent;

c) temeiul legal și de fapt pentru emiterea deciziei;

d) persoana căreia i se acordă asistența extrajudiciară;

e) tipul sau forma asistenței extrajudiciare acordate;

f) data eliberării, funcția și semnătura persoanei care a eliberat actul respectiv.

(5) În temeiul deciziei de acordare a asistenței extrajudiciare, decanul baroului competent desemnează un avocat din Registrul de asistență judiciară al baroului.

(6) După posibilități, decanul baroului poate aproba acordarea asistenței extrajudiciare de către un avocat ales de persoana căreia i se acordă asistența judiciară.

(7) Decizia prevăzută la alin. (3) se comunică solicitantului în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei.

(8) Decizia de respingere a cererii de acordare a asistenței extrajudiciare poate fi contestată la consiliul baroului, în termen de 5 zile de la comunicarea acesteia.

(9) Contestațiile formulate împotriva deciziei de respingere se soluționează de consiliul baroului, cu caracter de urgență la prima ședință a consiliului baroului.

Art. 74. Avocatul care acordă asistență judiciară potrivit prezentului capitol nu are dreptul să primească de la client sau de la cel apărât niciun fel de remunerație sau de alte mijloace de recompensă, nici chiar cu titlu de acoperire a cheltuielilor.

Secțiunea a 2-a. Organizarea activității de acordare a asistenței judiciare

Art. 75. (1) În cadrul U.N.B.R. se organizează Departamentul de coordonare a asistenței judiciare, organ cu activitate permanentă, coordonat de un vicepreședinte al U.N.B.R. Structura organizatorică a acestui departament se stabilește prin decizie a Comisiei permanente a U.N.B.R.

(2) Departamentul de coordonare a asistenței judiciare emite decizii și norme metodologice în limitele atribuțiilor conferite prin prezenta lege, în condițiile și cu procedura prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

Art. 76. Departamentul de coordonare a asistenței judiciare exercită, în principal, următoarele atribuții:

- a) desfășoară conducerea metodologică a activității de acordare a asistenței judiciare;
- b) elaborează proiectul de Regulament-cadru pentru organizarea serviciilor de asistență judiciară;
- c) propune sau, după caz, avizează, proiecte de protocoale ce se încheie cu autoritățile publice competente în scopul obținerii mijloacelor financiare necesare pentru organizarea serviciilor de asistență judiciară;
- d) organizează Registrul național de asistență judiciară pe baza registrelor întocmite de barouri;
- e) organizează și coordonează metodologia de plată a onorariilor pentru asistența judiciară acordată;
- f) efectuează controlul asupra asistenței judiciare acordate;
- g) elaborează proiecte de acte normative în domeniul asistenței judiciare, pe care le propune Ministerului Justiției în vederea promovării;
- h) stabilește, împreună cu Ministerul Justiției, indicii statistici, ține evidența statistică a sistemului de asistență judiciară și analizează informațiile necesare pentru planificarea și coordonarea corectă a sistemului de asistență judiciară;
- i) colaborează cu Ministerul Justiției pentru buna funcționare și planificarea, inclusiv din punct de vedere bugetar, a sistemului de asistență judiciară;
- j) popularizează sistemul de asistență judiciară;
- k) stabilește formularistica utilizată de barouri pentru organizarea activității de asistență judiciară și extrajudiciară, în condițiile legii;
- l) reprezintă U.N.B.R. în domeniul asistenței judiciare, în cadrul colaborării internaționale în materie, în condițiile legii sau ale Statutului profesiei de avocat.

Art. 77. În vederea organizării activității de asistență judiciară, barourile îndeplinesc următoarele atribuții:

- a) organizează serviciile de asistență judiciară atât la nivelul fiecărui barou, cât și la sediul fiecărei instanțe judecătorești;
- b) organizează și actualizează Registrul de asistență judiciară al fiecărui barou pe baza cererilor avocaților, aprobate de consiliul baroului;
- c) desemnează avocații înscrși în Registrul de asistență judiciară pentru acordarea asistenței judiciare, ținând cont de experiența profesională și de calificarea avocatului, precum și de natura și complexitatea cazului, de celelalte desemnări ale acestuia potrivit prezentei legi și de gradul de angajare al acestuia;
- d) efectuează controlul asupra acordării asistenței judiciare de către avocații din cadrul baroului;
- e) organizează și execută programe de popularizare a sistemului de asistență judiciară;
- f) îndeplinesc orice alte atribuții prevăzute de lege sau de Regulamentul-cadru pentru organizarea serviciilor de asistență judiciară.

Art. 78. (1) Baroul organizează serviciile de asistență judiciară la sediile tuturor instanțelor judecătorești din județ, în spații destinate exclusiv desfășurării acestei activități, care se pun la dispoziție, în mod obligatoriu și cu titlu gratuit de Ministerul Justiției sau, după caz, de autoritățile administrației publice locale.

(2) Serviciile de asistență prevăzute la alin. (1) sunt conduse de un avocat definitiv, numit de consiliul baroului, și sunt coordonate de un membru al consiliului. Organizarea, funcționarea și atribuțiile serviciilor de asistență judiciară se realizează potrivit regulamentului aprobat de consiliul baroului, în baza Regulamentului-cadru pentru organizarea serviciilor de asistență judiciară, aprobat de Consiliul U.N.B.R.

Art. 79. (1) Fiecare barou organizează Registrul de asistență judiciară în care sunt înscrși avocații ce pot fi desemnați pentru acordarea asistenței judiciare și a asistenței extrajudiciare.

(2) Registrul este public, se păstrează pe suport hârtie și în format electronic și se publică pe pagina de internet a fiecărui barou.

(3) Actualizarea Registrului de asistență judiciară pentru următorul an calendaristic se efectuează până la sfârșitul lunii septembrie a anului calendaristic precedent.

(4) În cazuri excepționale, în Registrul de asistență judiciară pot fi operate modificări și în cursul anului, potrivit procedurii prevăzute pentru înscrierea în registru.

(5) U.N.B.R. organizează Registrul național de asistență judiciară, constituit din registrele de asistență judiciară ale tuturor barourilor.

(6) Registrul național de asistență judiciară se publică pe pagina de internet a U.N.B.R. și se actualizează în mod automat odată cu actualizarea datelor din registrul fiecărui barou.

Art. 80. (1) Pentru înscrierea în Registrul de asistență judiciară, avocatul depune o cerere la baroul din care face parte.

(2) Cererea prevăzută la alin. (1) se completează conform formularului aprobat de Departamentul de coordonare a asistenței judiciare din cadrul U.N.B.R.

(3) Înscrierea avocatului în Registrul de asistență judiciară se efectuează în baza deciziei consiliului baroului.

(4) Consiliul baroului poate, motivat, să refuze înscrierea în registru sau să radieze din registru un avocat în următoarele cazuri:

a) dacă avocatului solicitant i s-a aplicat o sancțiune disciplinară;

b) dacă avocatul este învinuit pentru săvârșirea unei infracțiuni de drept comun;

c) dacă s-a constatat încălcarea repetată a dispozițiilor prezentei legi sau calitatea inferioară a asistenței judiciare acordate.

(5) Radierea din registru poate fi dispusă pentru o perioadă de un an, iar dacă se constată săvârșirea consecutivă a trei sau a mai multor abateri de la obligațiile prevăzute de prezenta lege, radierea se poate dispune pentru o perioadă de până la 3 ani.

(6) Refuzul baroului de înscriere a avocatului solicitant în registru, precum și măsura radierii unui avocat din registru pot fi contestate potrivit procedurii prevăzute la cap. VI din prezenta lege.

(7) Decizia de radiere din registru se aduce la cunoștință publicului prin afișare pe pagina de internet a baroului, precum și pe pagina de internet a U.N.B.R.

Art. 81. (1)^[1] Pentru asistența judiciară acordată, avocatul desemnat are dreptul la un onorariu stabilit de organul judiciar, potrivit naturii și volumului activității desfășurate,

^[1] Alin. (1) al art. 81 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic pct. 4 din Legea nr. 89/2023.

în limitele sumelor stabilite prin protocolul încheiat între U.N.B.R., Ministerul Justiției și Ministerul Public, precum și la decontarea cheltuielilor de transport dacă activitatea de asistență judiciară se desfășoară într-o altă localitate decât localitatea de domiciliu sau localitatea în care își are sediul profesional. Decontarea cheltuielilor de transport se face pe bază de documente justificative, care au înscrise prețul și data eliberării, cum ar fi: bonul de carburant, legitimațiile de călătorie, biletele de tren, biletele de avion, tichetele, documentele care fac dovada achitării taxelor plătite pe timpul și în legătură cu deplasarea.

(2) Prin actul de încuviințare a asistenței judiciare, organul judiciar stabilește și valoarea provizorie a onorariului avocatului.

(3) După acordarea asistenței judiciare, avocatul întocmește un referat scris cu privire la prestația avocațială efectivă, conform formularului aprobat de Departamentul de coordonare a asistenței judiciare din cadrul U.N.B.R. Referatul este supus confirmării organului judiciar, care, în funcție de volumul și complexitatea activității desfășurate de avocat, precum și în raport cu durata, tipul și particularitățile cauzei, poate dispune menținerea sau majorarea onorariului stabilit inițial.

(3¹)^[1] În situația asistenței judiciare acordate în faza urmăririi penale, dacă aceasta depășește perioada de 60 de zile, onorariul provizoriu stabilit de organul judiciar va fi plătit avocatului, urmând ca, la terminarea urmăririi penale, onorariul provizoriu să fie dedus din onorariul definitiv stabilit de organul judiciar, în baza referatului scris cu privire la prestația avocațială efectivă.

(3²) În situația în care, după încasarea onorariului provizoriu, avocatul încetează acordarea asistenței juridice anterior terminării urmăririi penale, organul judiciar dispune, în funcție de prestația avocațială efectivă, asupra onorariului convenit pentru activitatea efectiv prestată, eventualele diferențe urmând a fi restituite.

(4) Referatul confirmat potrivit alin. (3) se înaintează baroului, în vederea efectuării formalităților prevăzute de lege pentru plata onorariilor.

(5) În cazul în care avocatul este sancționat disciplinar, potrivit art. 85 alin. (1), avocatul nu va primi onorariul în asigurarea asistenței judiciare pentru care a fost desemnat, pentru acel caz.

Notă. A se vedea și: ► Hotărârea Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 30 din 16-17 decembrie 2023 privind decontarea cheltuielilor de transport (www.unbr.ro); ► Protocolul din 8 februarie 2024 privind stabilirea onorariilor convenite avocaților pentru furnizarea serviciilor de asistență juridică în materie penală, pentru prestarea, în cadrul sistemului de ajutor public judiciar, a serviciilor de asistență judiciară și/sau reprezentare ori de asistență extrajudiciară, precum și pentru asigurarea serviciilor de asistență judiciară privind accesul internațional la justiție în materie civilă și cooperarea judiciară internațională în materie penală, încheiat între Ministerul Justiției, Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Uniunea Națională a Barourilor din România (www.unbr.ro).

Art. 82. (1) Plata onorariului pentru asistența judiciară acordată se face lunar prin virament bancar, pe baza documentelor pentru decontare prevăzute la art. 81 alin. (2), avizate de consiliul baroului.

[1] Alin. (3¹) și (3²) ale art. 81 au fost introduse prin art. unic pct. 5 din Legea nr. 89/2023.

(2) Sumele necesare pentru plata onorariilor sau, după caz, a remunerațiilor pentru asistența judiciară se virează, lunar, în condițiile legii, într-un cont distinct, deschis de fiecare barou. Respectarea de către barouri a destinației fondurilor astfel virate face și obiect al controlului U.N.B.R., în condițiile stabilite de Statutul profesiei de avocat.

Art. 83. U.N.B.R. și barourile conlucrează cu Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, instanțele judecătorești, precum și cu parchetele de pe lângă acestea, în vederea desfășurării în bune condiții a activității de acordare a asistenței judiciare prevăzute de prezentul capitol.

Art. 84. (1) Onorariile pentru asistența judiciară acordată în oricare dintre formele prevăzute de prezentul capitol se stabilesc prin protocolul încheiat între U.N.B.R., Ministerul Justiției și Ministerul Public.

(1)^[1] Anual, onorariile pentru asistența judiciară stabilite prin protocolul încheiat între U.N.B.R., Ministerul Justiției și Ministerul Public se indexează cu rata inflației comunicată de Institutul Național de Statistică.

(2) Plata onorariilor prevăzute la alin. (1) se face în termen de 45 de zile de la data depunerii deconturilor de către barouri la organul judiciar competent. Pentru întârzierea la plată a onorariilor se calculează și se plătesc dobânzi/penalități la nivelul prevăzut de Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, în cazul sumelor de restituit sau de rambursat de la bugetul de stat. Plata dobânzilor/penalităților se face la cererea barourilor.

(3) Fondurile necesare pentru plata onorariilor prevăzute la alin. (1) se asigură din sumele prevăzute la art. 47 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Pentru cheltuielile curente necesare funcționării serviciilor de asistență judiciară a barourilor, din sumele virate lunar pentru remunerarea avocaților, fiecare barou își constituie un fond prin reținerea a 2% din valoarea acestor sume aprobate și efectiv vărsate, conform regulilor stabilite prin Statutul profesiei de avocat. Reținerea procentului de 2% se face la achitarea efectivă a onorariului către avocatul îndreptățit.

(5) Onorariile pentru asistența judiciară acordată în oricare dintre formele prevăzute de prezentul capitol, la solicitarea organelor administrației publice locale, se acordă din fondurile acestor organe, în limitele sumelor stabilite prin protocol încheiat de fiecare barou cu acestea. În lipsa protocolului, sunt aplicabile limitele stabilite prin protocolul prevăzut la art. 81 alin. (1).

Notă. A se vedea și Protocolul din 8 februarie 2024 privind stabilirea onorariilor convenite avocaților pentru furnizarea serviciilor de asistență juridică în materie penală, pentru prestarea, în cadrul sistemului de ajutor public judiciar, a serviciilor de asistență judiciară și/sau reprezentare ori de asistență extrajudiciară, precum și pentru asigurarea serviciilor de asistență judiciară privind accesul internațional la justiție în materie civilă și cooperarea judiciară internațională în materie penală, încheiat între Ministerul Justiției, Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Uniunea Națională a Barourilor din România (www.unbr.ro).

---

[1] Alin. (1)¹ al art. 84 a fost introdus prin art. unic pct. 6 din Legea nr. 89/2023.

Subsecțiunea a 3-a. Demnitatea profesiei

Art. 26. (1) Pentru aplicarea Legii, cazurile de nedemnitate se verifică atât cu ocazia primirii în profesie, cu ocazia reînscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, cât și pe întreaga durată a exercitării acesteia.

(2)^[1] Persoana care solicită primirea în profesia de avocat sau reînscierea în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei va înfățișa consiliului baroului la care depune cererea înscrisuri din care să rezulte condițiile de încetare a exercițiului profesiei din care provine, respectiv a celei pe care a exercitat-o în perioada de incompatibilitate. Consiliul baroului va întreprinde cercetări, folosind procedura prevăzută de art. 17 alin. (5), inclusiv în situația solicitării reînscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, pentru a verifica dacă solicitantul se găsește în cazul de nedemnitate prevăzut de art. 14 lit. b) teza a II-a din Lege, respectiv dacă a fost exclus din profesia din care provine ca urmare a săvârșirii unor abateri disciplinare grave. Aceeași procedură se aplică și pentru a verifica dacă solicitantul se găsește în cazul de nedemnitate prevăzut de art. 14 lit. d) din Lege, atunci când fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat a fost reținută prin acte ale organelor profesiei de avocat.

(3) Avocații care se găsesc în unul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de art. 14 lit. a), lit. b) teza I, lit. c) și d) din Lege sunt obligați să prezinte baroului hotărârile judecătorești prin care au fost condamnați definitiv la pedeapsa cu închisoarea pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate de natură să aducă atingere prestigiului profesiei, prin care li s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, prin care au fost declarați falși frauduloși sau prin care au fost condamnați definitiv pentru fapte săvârșite în legătură cu exercitarea profesiei.

(3)^[2] Verificarea cazurilor de nedemnitate cu ocazia reînscrierii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, precum și pe întreaga durată a exercitării acesteia se realizează la sesizare, prin plângerea oricărei persoane interesate, sau din oficiu.

(3)² Plângerea persoanei interesate îndreptată împotriva unui avocat se adresează consiliului baroului pe al cărui tablou avocatul figurează cu drept de exercitare a profesiei. Dacă avocatul este pensionar care își continuă activitatea în profesie sau este incompatibil, plângerea se adresează baroului în care avocatul este sau a fost înscris în tabloul avocaților.

(3)³ Consiliul baroului poate fi sesizat și prin modalitățile prevăzute la art. 85 alin. (2) și (3) din Lege sau se poate sesiza din oficiu, prin hotărâre consemnată în procesul-verbal de ședință.

(3)⁴ Consiliul baroului procedează cu celeritate la verificarea cazului de nedemnitate din plângere sau din sesizare. În cel mult 3 zile de la data la care s-a hotărât verificarea se vor cere relații de la U.N.B.R., de la celelalte barouri și de la alte instituții, cu privire la persoana verificată.

---

^[1] Alin. (2) al art. 26 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 5 din Hotărârea nr. 428/2018.

^[2] Alin. (3¹)-(3⁴) ale art. 26 au fost introduse prin art. I pct. 6 din Hotărârea nr. 428/2018.

(4) Consiliul baroului va examina, în termen de 15 zile, hotărârile judecătorești, respectiv înscrisurile ce privesc condițiile încetării profesiei practicate de către avocatul înscris în tabloul avocaților incompatibili și va aprecia asupra demnității avocatului. Consiliul baroului va hotărî, după caz, menținerea în profesie sau încetarea calității de avocat, potrivit Legii.

(5)^[1] Decizia motivată se comunică în termen de 15 zile avocatului în cauză, precum și președintelui U.N.B.R., împreună cu hotărârea judecătorească și înscrisurile în baza cărora a fost verificată starea de nedemnitate.

(6) Decizia consiliului baroului poate fi atacată de președintele U.N.B.R. și/sau de avocatul în cauză, în termen de 15 zile de la comunicare. Consiliul U.N.B.R. va analiza contestația și va hotărî în condițiile Legii.

(7) Decizia consiliului baroului de încetare a calității de avocat este executorie. Despre încetarea calității de avocat baroul va face mențiunile corespunzătoare în tabloul avocaților.

Art. 26¹.^[2] (1) Verificarea cazurilor de nedemnitate cu ocazia reînscrisurii în tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, precum și pe întreaga durată a exercitării acesteia se efectuează de consiliul baroului. În acest scop, consiliul poate desemna un consilier pentru efectuarea cercetării referitoare la cazul de nedemnitate.

(2) Consilierul desemnat pentru efectuarea cercetării referitoare la cazul de nedemnitate se poate abține sau poate fi recuzat de avocatul cercetat. Cererea de recuzare se formulează în scris și se judecă de către consiliul baroului, în absența consilierului recuzat.

(3) În cazul în care decanul este cel verificat pentru un caz de nedemnitate, acesta nu va participa la ședința consiliului baroului, atribuțiile sale din prezenta procedură urmând a fi preluate de prodecan.

(4) În cazul în care unul dintre membrii consiliului baroului este cel verificat pentru un caz de nedemnitate, acesta nu va participa la ședința consiliului baroului cu privire la această procedură.

Art. 26². (1) În cadrul verificării cazului de nedemnitate, consiliul baroului va examina hotărârile judecătorești, respectiv înscrisurile ce privesc condițiile încetării profesiei practicate de către avocatul înscris în tabloul avocaților incompatibili și va aprecia asupra demnității avocatului.

(2) Verificarea se efectuează după convocarea în scris, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, a avocatului verificat, trimisă la sediul său profesional. Convocarea se poate face și prin înștiințare în scris, printr-un mijloc de comunicare ce asigură conservarea dovezii și a datei la care s-a făcut înștiințarea, ori prin luarea la cunoștință prin semnătură.

(3) Verificarea se efectuează numai după încunoștințarea avocatului cu privire la cazul de nedemnitate prin luarea la cunoștință a conținutului plângerii ori al sesizării. Avocatul verificat poate da explicații scrise.

^[1] Alin. (5) al art. 26 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 2 din Hotărârea nr. 852/2013.

^[2] Art. 26¹-26⁷ au fost introduse prin art. 1 pct. 7 din Hotărârea nr. 428/2018.

(4) Refuzul de a da curs convocării sau de a prezenta înscrisurile solicitate de către organul care anchetează constituie o încălcare a îndatoririlor profesionale și nu împiedică desfășurarea verificării referitoare la cazul de nedemnitate.

(5) În cursul verificărilor, decanul sau consilierul delegat va convoca în vederea ascultării persoana care a formulat plângerea, precum și orice alte persoane ale căror declarații pot elucidă cazul, va face verificări de înscrisuri și va culege informații, prin mijloacele prevăzute de lege.

(6) După efectuarea verificărilor, consilierul delegat întocmește un referat scris în care va consemna faptele, probele administrate, poziția celui verificat și propunerea privind soluționarea plângerii sau sesizării.

(7) Referatul astfel întocmit va fi înregistrat la secretariatul decanului baroului, în cel mult 30 de zile de la primirea înscrisurii.

Art. 26³. (1) În ședința imediat următoare datei la care referatul a fost înregistrat, consiliul baroului procedează la verificarea cazului de nedemnitate, pe baza referatului și a lucrărilor care au stat la baza întocmirii acestuia.

(2) Consiliul baroului poate convoca, prin modalitățile prevăzute de art. 26² alin. (2), avocatul verificat, în vederea audierii sale. Refuzul de a da curs convocării nu împiedică desfășurarea verificării referitoare la cazul de nedemnitate.

(3) După efectuarea verificărilor, consiliul baroului va hotărî, prin decizie, după caz, menținerea în profesie sau încetarea calității de avocat, potrivit Legii. Decizia se redactează în scris, motivat în fapt și în drept și se semnează de către decanul baroului.

(4) Soluția se comunică, în termen de cel mult 15 zile de la luarea deciziei prevăzute la alin. (3), prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire sau prin remitere directă, cu luare de semnătură, avocatului verificat, la sediul profesional principal al acestuia, persoanei care a făcut plângerea, la domiciliul declarat de aceasta, precum și, prin adresă de comunicare, președintelui U.N.B.R.

(5) În situația în care, în urma verificărilor, se decide excluderea din profesie a avocatului, consiliul baroului va emite o decizie de excludere.

(6) Decizia consiliului baroului poate fi atacată, prin contestație, de președintele U.N.B.R. și/sau de avocatul în cauză, în termen de 15 zile de la comunicare. Consiliul U.N.B.R. va analiza contestația și va hotărî în condițiile Legii.

Art. 26⁴. (1) În fața consiliului baroului avocatul se va înfățișa personal. În cursul ședințelor avocatul poate fi asistat de un alt avocat.

(2) Consiliul baroului hotărăște cu majoritate de voturi.

(3) Decizia consiliului baroului de încetare a calității de avocat este executorie. Despre încetarea calității de avocat baroul va face mențiunile corespunzătoare în tabloul avocaților.

Art. 26⁵. (1) Contestația împotriva deciziei consiliului baroului se soluționează de Consiliul U.N.B.R. Prin contestație pot fi invocate orice motive de fapt sau de drept cu privire la nelegalitatea sau netemeinicia deciziei contestate.

(2) Consiliul U.N.B.R. va fixa de îndată termen de soluționare a contestației, cu citarea avocatului, a consiliului baroului care a emis decizia de excludere și a

celorlalte persoane indicate în cerere și care ar putea furniza informații despre cazul de nedemnitate în care se găsește avocatul.

(3) Procedura de citare în fața Consiliului U.N.B.R. se face prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire cu conținut declarat, la sediul profesional principal al avocatului.

(4) În cazul în care comunicarea potrivit alin. (3) nu este posibilă, procedura de citare și comunicare se va realiza în conformitate cu regulile privitoare la citarea și comunicarea actelor de procedură cuprinse în Codul de procedură civilă.

Art. 26⁶. (1) În fața Consiliului U.N.B.R. avocatul se va înfățișa personal. În cursul ședințelor avocatul poate fi asistat de un alt avocat.

(2) Ședința Consiliului U.N.B.R. nu este publică, atât în etapa cercetării procesului, cât și în faza dezbaterilor în fond, iar lucrările ședinței se consemnează într-o încheiere.

(3) Lipsa părților legal citate nu împiedică judecata, Consiliul U.N.B.R. putându-se pronunța pe baza actelor și a dovezilor administrate în cauză, fiind admisibil orice mijloc de probă prevăzut de Codul de procedură civilă.

(4) Consiliul U.N.B.R. hotărăște cu majoritate de voturi.

Art. 26⁷. (1) Decizia Consiliului U.N.B.R. rămasă definitivă are autoritate de lucru judecat față de părți și de organele profesiei.

(2) Decizia de excludere pronunțată de Consiliul U.N.B.R. se va comunica avocatului în cauză la sediul profesional principal al acestuia, baroului în care avocatul este înscris, precum și președintelui U.N.B.R.

Subsecțiunea a 4-a. Incompatibilități

Notă. Potrivit Deciziei (cu caracter interpretativ) a Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România nr. 432 din 23 martie 2019 privind **aplicarea unitară a prevederilor art. 27-30 din Statutul profesiei de avocat** (www.unbr.ro):

„În aplicarea unitară a prevederilor art. 27-30 din Statul profesiei de avocat, este compatibilă cu calitatea de avocat în exercițiul profesiei exercitarea calității de «expert», «formator» sau «manager de proiect», în situația în care proiectul în care avocatul este implicat are ca scop și se realizează prin activități specifice de cunoaștere și aprofundare a cunoștințelor de drept românesc și european, cu condiția prealabilă a înștiințării în scris a consiliului baroului din care avocatul face parte”.

Art. 27. Pentru primirea în profesie și pentru exercitarea acesteia avocatul trebuie să nu se găsească în niciunul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de Lege.

Art. 28. Nu este incompatibil avocatul salarizat în interiorul profesiei de avocat.

Art. 29. (1)^[1] Sunt incompatibile cu exercitarea profesiei de avocat, dacă legi speciale nu prevăd altfel:

- a) faptele personale de comerț exercitate cu sau fără autorizație;
- b) calitatea de asociat într-o societate în nume colectiv, de comanditar într-o societate în comandită simplă sau în comandită pe acțiuni;
- c) calitatea de administrator într-o societate în comandită pe acțiuni;

---

^[1] Alin. (1)-(3) ale art. 29 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 1 pct. 8 din Hotărârea nr. 428/2018.

d) calitatea de administrator unic sau, în cazul unei pluralități de administratori, aceea de administrator cu puteri depline de reprezentare și administrare, de președinte al consiliului de administrație ori de membru în comitetul de direcție al unei societăți cu răspundere limitată;

e) calitatea de președinte al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere ori de membru în comitetul de direcție sau în directoratul unei societăți pe acțiuni.

(2) Avocatul poate fi asociat sau acționar la societățile cu răspundere limitată sau la cele pe acțiuni.

(3) Avocatul poate îndeplini funcția de membru în consiliul de administrație sau în consiliul de supraveghere al unei societăți pe acțiuni ori de membru al consiliului de administrație al unei societăți cu răspundere limitată, cu obligația de a aduce acest fapt la cunoștința decanului baroului în care își exercită profesia. Avocatul va furniza toate explicațiile asupra condițiilor în care exercită funcția de membru al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere și va prezenta toate documentele doveditoare în acest sens, cu respectarea regulilor confidențialității.

(4) Dacă consiliul baroului apreciază că exercitarea funcției de membru al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere este ori devine incompatibilă cu demnitatea și cu regulile de conduită impuse avocaților, poate, în orice moment, să solicite celui interesat să părăsească funcția pe care o ocupă. Decizia consiliului baroului va fi comunicată de îndată avocatului în cauză. Dispozițiile art. 26 alin. (6) și (7) se aplică în mod corespunzător.

(5) Încălcarea de către avocat a prevederilor alin. (4) constituie abatere disciplinară gravă.

Art. 30. (1) Incompatibilitățile prevăzute de Lege se verifică și se constată de către consiliul baroului, chiar și din oficiu.

(2) Avocatul devenit incompatibil are obligația să încunoștințeze în scris consiliul baroului, solicitând trecerea sa din tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei în tabloul avocaților incompatibili.

(3) Continuarea exercitării profesiei după intervenirea cazului de incompatibilitate constituie exercitarea fără drept a profesiei de avocat, cu consecințele prevăzute de lege, și constituie abatere disciplinară gravă, sancționată cu excluderea din profesie.

Art. 31. (1)^[1] În aplicarea art. 24 alin. (1) din Lege, consiliul baroului nu poate emite din oficiu decizia de trecere în tabloul avocaților incompatibili fără ascultarea avocatului.

(2) Avocatul va fi convocat în vederea ascultării prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Lipsa nejustificată a avocatului la data indicată în convocare nu împiedică luarea măsurii.

Art. 32.^[2] *Abrogat.*

---

^[1] Alin. (1) al art. 31 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Hotărârea nr. 281/2022.

^[2] Art. 32 a fost abrogat prin art. I pct. 9 din Hotărârea nr. 428/2018.

Secțiunea 1. Pensia pentru limită de vârstă

Art. 28. Pensia pentru limită de vârstă se cuvine asiguraților care îndeplinesc cumulativ, la data pensionării, condițiile legale privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare prevăzute de prezenta lege.

Art. 29. (1) Vârsta standard de pensionare este de 65 de ani atât pentru bărbați, cât și pentru femei.

(2) Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza prin creșterea vârstei de pensionare, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 30. (1) Stagiul minim de cotizare atât pentru femei, cât și pentru bărbați este de 15 ani.

(2) Creșterea stagiului minim de cotizare se va realiza conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 31. (1) Stagiul complet de cotizare este de 35 de ani atât pentru bărbați, cât și pentru femei.

(2) Atingerea stagiului complet de cotizare se va realiza prin creșterea acestuia conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 32. (1) Între sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților și sistemul unitar de pensii publice, respectiv alte sisteme de pensii obligatorii neintegrate în acesta, se recunosc reciproc stagiile de cotizare în vederea deschiderii dreptului la pensie pentru categoriile de pensii prevăzute la art. 27 lit. a), b), d) și e).

(2) În sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, pensia se stabilește numai pentru stagiul de cotizare realizat în acest sistem.

(3) Stagiul de cotizare în profesia de avocat pentru care s-a acordat, conform legii, pensie în alte sisteme nu se mai ia în calcul și la stabilirea pensiei în sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

(4) Stagiul de cotizare în profesia de avocat luat în considerare, conform legii, la stabilirea pensiei de magistrat nu se mai ia în calcul și la stabilirea pensiei în sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

(5) Stagiile de cotizare recunoscute ca perioade de contribuție și în alte sisteme de asigurări sociale se au în vedere la stabilirea pensiei numai în unul dintre sisteme.

(6) Stagiile de cotizare realizate în sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților anterior datei de 28 mai 2001 vor fi valorificate la stabilirea pensiei de retragere definitivă din profesie, în măsura în care ele nu au fost valorificate la stabilirea pensiei în alte sisteme.

Art. 33. (1) În sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare *perioade asimilate*, în care asiguratul:

a) a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar juridic, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora cu diplomă;

b) a satisfăcut serviciul militar, ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat.

(2) Asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ universitar, conform prevederilor alin. (1) lit. a), beneficiază de asimilarea, ca stagiul de cotizare, a unei singure perioade de studii, la alegere.

(3) Persoanele prevăzute la alin. (1) lit. a) beneficiază de perioadele asimilate, dacă în aceste perioade nu au realizat stagii de cotizare în condițiile prezentei legi sau ale Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice^[1], cu modificările și completările ulterioare.

(4) Perioadele asimilate prevăzute la alin. (1) se valorifică numai pentru obținerea pensiei pentru limita de vârstă, pensiei de retragere definitivă din profesie, pensiei de invaliditate și pensiei de urmaș.

(5) Perioadele asimilate stagiului de cotizare, care constituie stagiul de cotizare atât în sistemul public de pensii, cât și în sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, se iau în calcul, opțional, numai în unul dintre sisteme.

(6) Perioadele asimilate nu se iau în calcul pentru obținerea pensiei de retragere definitivă, în cazul în care avocatul beneficiază deja, la data pensionării din sistemul de asigurări sociale al avocaților, de pensie din alt sistem de asigurări sociale, pensie stabilită numai pentru stagiul de cotizare din acel sistem.

Art. 34. (1) Asigurații care au realizat stagiul complet de cotizare și care au crescut cel puțin un copil până la vârsta de 10 ani beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare, după cum urmează:

- a) cu 6 luni – pentru un copil;
- b) cu un an – pentru 2 copii;
- c) cu 18 luni – pentru 3 copii;
- d) cu 2 ani – pentru 4 sau mai mulți copii.

(2) Reducerea vârstei standard de pensionare în conformitate cu prevederile alin. (1) nu poate fi cumulată cu nicio altă reducere prevăzută de prezenta lege sau alte legi speciale.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se vor aplica condiționat de existența unor dispoziții echivalente în legea care reglementează sistemul unitar de pensii publice.

Art. 34¹.^[2] Persoanele cu handicap grav care au realizat, în profesia de avocat, cel puțin o treime din stagiul complet de cotizare în condiții de handicap grav beneficiază de reducerea cu 15 ani a vârstelor standard de pensionare prevăzute în anexa nr. 1.

Secțiunea a 2-a. Pensia pentru retragere definitivă din profesie

Art. 35. (1) Asigurații care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 28, 29 și 31 pot continua exercitarea profesiei de avocat, chiar dacă se pensionează pentru limită de vârstă, în condițiile prevăzute de prezenta lege și de Statutul profesiei de avocat.

(2) Avocații pensionari din sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților și avocații care sunt pensionari ai altor sisteme obligatorii de pensii, dacă

---

^[1] *N.r.* De la 1 septembrie 2024, Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (M. Of. nr. 1089 din 4 decembrie 2023).

^[2] Art. 34¹ a fost introdus prin art. unic din Legea nr. 229/2021.

exercită profesia în continuare, sunt obligați să contribuie la constituirea fondurilor sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, în condițiile prezentei legi și ale Statutului C.A.A.

(3) După încetarea activității și radierea din profesie, avocații pot solicita calcularea pensiei de retragere definitivă din profesie, în condițiile prezentei legi.

(4) Pensia pentru limită de vârstă nu va mai putea fi recalculată prin luarea în considerare a perioadei în care a fost exercitată profesia după pensionare decât prin transformarea acesteia în pensie pentru retragere definitivă din profesie.

(5) Avocații care cumulează venitul din profesie cu pensia din sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților pot valorifica stagiul de cotizare realizat după data pensionării pentru limită de vârstă numai în condițiile alin. (3) și (4).

(6) În cazul avocaților care cumulează veniturile din avocatură cu pensiile din alte sisteme de asigurări sociale, stabilite anterior datei de 28 mai 2001, contribuțiile achitate la fondurile sistemului de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților vor fi avute în vedere numai la stabilirea pensiei de retragere definitivă din profesie.

(7) Avocații aflați în situația prevăzută la alin. (6), la cerere, pot solicita numai pensia pentru retragere definitivă din profesie.

(8) Avocații care exercită profesia în condițiile alin. (1) și (2) pot solicita pensia pentru retragere definitivă din profesie, fără drept de exercitare a acesteia, după ce vor prezenta decizia de încetare a calității de avocat și radierea din Tabloul avocaților, eliberată de barou.

(9) Cuantumul pensiei pentru retragere definitivă din profesie se stabilește după încetarea activității în profesie și radierea din Tabloul avocaților.

Art. 36. (1) Pensia pentru retragere definitivă din profesie nu se poate transforma în nicio altă categorie de pensie.

(2) Pensia pentru retragere definitivă din profesie nu se poate recalcula decât pentru stagiile de cotizare nevalorificate la data deschiderii dreptului de pensie pentru retragere definitivă și realizate anterior deschiderii acestui drept.

(3) La calculul pensiei pentru retragere definitivă din profesie se adaugă și punctajul mediu anual aferent stagiului asimilat, în cazul în care acesta nu a fost luat în calcul la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă.

(4) După obținerea pensiei pentru retragere definitivă din profesie, beneficiarul acesteia nu mai poate reveni în profesie.

Secțiunea a 3-a. Pensia anticipată

Art. 37. (1)^[1] Pensia anticipată se cuvine, cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, asiguraților care au realizat stagiul complet de cotizare numai în profesia de avocat.

(2) La stabilirea stagiului de cotizare pentru acordarea pensiei anticipate nu se iau în calcul perioadele de stagiu asimilat.

---

^[1] Alin. (1) al art. 37 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic pct. 1 din Legea nr. 249/2023.

(3) Reducerea vârstei prevăzute la alin. (1) nu poate fi cumulată cu nicio altă reducere prevăzută de prezenta lege sau de alte legi speciale.

(4)^[1] Cuantumul pensiei anticipate se stabilește din cuantumul pensiei pentru limită de vârstă, prin diminuarea acestuia cu un procent de 0,75% pentru fiecare lună de anticipare.

(5)^[2] Prin sintagma „luni de anticipare” se înțelege perioada cuprinsă între data acordării pensiei anticipate și data împlinirii vârstei standard de pensionare pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă, exprimată în număr de luni calendaristice întregi.

Art. 38. (1)^[3] La data îndeplinirii condițiilor pentru a beneficia de pensie pentru limită de vârstă, pensia anticipată se transformă în pensie pentru limită de vârstă și se recalculează prin eliminarea diminuării aplicate și prin adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare și, la cererea avocatului, a perioadelor asimilate.

(2) Transformarea pensiei anticipate în pensie pentru limită de vârstă, în condițiile prevăzute la alin. (1), se face din oficiu.

(3)-(4)^[4] *Abrogate.*

Secțiunea a 4-a. Pensia de invaliditate

Art. 39. Au dreptul la pensie de invaliditate avocații care și-au pierdut total capacitatea de muncă din cauza:

- a) bolilor obișnuite;
- b) accidentelor de muncă;
- c) accidentelor care nu au legătură cu munca.

Art. 40. În raport cu gradul de reducere a capacității de muncă, invaliditatea poate fi:

a) invaliditate de gradul I, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă și a capacității de autoîngrijire, invalidul necesitând îngrijire sau supraveghere permanentă din partea altei persoane;

b) invaliditate de gradul II, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă, cu posibilitatea invalidului de a se autoîngrijii, fără ajutorul altei persoane.

Art. 41. Criteriile și normele pe baza cărora se face încadrarea prevăzută la art. 40 sunt cele stabilite în temeiul Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice^[5], cu modificările și completările ulterioare.

Art. 42. (1) Evaluarea capacității de muncă în vederea stabilirii gradului de invaliditate se face de medicul specializat în expertiza medicală a capacității de

^[1] Alin. (4) al art. 37 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic pct. 1 din Legea nr. 249/2023.

^[2] Alin. (5) al art. 37 a fost introdus prin art. unic pct. 2 din Legea nr. 249/2023.

^[3] Alin. (1) și (2) ale art. 38 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. unic pct. 3 din Legea nr. 249/2023.

^[4] Alin. (3) și (4) ale art. 38 au fost abrogate prin art. unic pct. 4 din Legea nr. 249/2023.

^[5] *N.r.* De la 1 septembrie 2024, Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (M. Of. nr. 1089 din 4 decembrie 2023).

muncă din cadrul Casei Naționale de Pensii Publice, denumit în continuare *medic expert al asigurărilor sociale de stat*.

(2) Pentru evaluarea capacității de muncă, cererea și documentele medicale ale solicitantului se depun la cabinetul de expertiză medicală a capacității de muncă din cadrul casei teritoriale de pensii competente, în funcție de domiciliul solicitantului.

(3) În urma examinării clinice și analizării documentelor medicale, medicul expert al asigurărilor sociale completează raportul de expertiză medicală a capacității de muncă și emite decizia medicală asupra capacității de muncă.

(4) În situația în care, pentru emiterea deciziei medicale prevăzute la alin. (3), sunt necesare investigații sau examinări de specialitate suplimentare, medicul expert al asigurărilor sociale propune, după caz, prelungirea duratei concediului pentru incapacitate temporară de muncă, în condițiile legii.

(5) Decizia medicală prevăzută la alin. (3) se emite în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii și se comunică în termen de 5 zile de la emitere. În situațiile prevăzute la alin. (4), termenul de emitere a deciziei medicale se prelungește corespunzător.

(6) Decizia medicală asupra capacității de muncă poate fi contestată în termen de 30 de zile de la comunicare la comisiile medicale de contestații.

(7) Comisiile medicale de contestații funcționează în cadrul centrelor regionale de expertiză medicală a capacității de muncă și al Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperarea Capacității de Muncă.

(8) Contestația prevăzută la alin. (6) se soluționează în termen de 45 de zile de la înregistrare. Decizia emisă în soluționarea contestației se comunică în termen de 5 zile de la data soluționării.

(9) Deciziile comisiilor medicale de contestații date în soluționarea contestațiilor prevăzute la alin. (8) pot fi atacate la instanțele judecătorești competente în termen de 30 de zile de la comunicare.

(10) Deciziile medicale asupra capacității de muncă, precum și deciziile prevăzute la alin. (9) necontestate în termen rămân definitive.

Art. 43. În vederea aplicării prevederilor art. 42 se încheie un protocol de colaborare între Casa Națională de Pensii Publice și C.A.A.

Art. 44. Asigurații care și-au pierdut capacitatea de muncă beneficiază de pensie de invaliditate, indiferent de vârstă sau de stagiul de cotizare realizat.

Art. 45. (1) La stabilirea pensiei de invaliditate, asigurații beneficiază de un stagiul potențial, determinat ca diferență între stagiul complet de cotizare și stagiul de cotizare realizat efectiv până la data acordării pensiei de invaliditate.

(2) Stagiul potențial rezultat conform alin. (1) nu poate fi mai mare decât stagiul de cotizare pe care asiguratul l-ar fi putut realiza de la data acordării pensiei de invaliditate până la împlinirea vârstei standard de pensionare, vârsta la care, în condițiile legii, poate solicita pensie pentru limită de vârstă.

(3) Pentru asigurații care au contribuit și în alte sisteme de asigurări sociale, stagiul potențial acordat este proporțional cu perioada de contribuție în sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, față de întreaga perioadă de cotizare la sistemele de asigurări sociale obligatorii.

(4) Stagiul potențial prevăzut la alin. (3) se determină prin înmulțirea stagiului potențial calculat conform alin. (1) și (2) cu raportul dintre perioada de cotizare la sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților și totalul perioadei de cotizare în sistemele de asigurări sociale obligatorii.

(5) Stagiul potențial se determină în ani, luni și zile.

Art. 46. (1) Pensionarii încadrați în gradul I de invaliditate au dreptul, în afara pensiei, la o indemnizație pentru însoțitor, într-un quantum stabilit prin hotărâre a Consiliului de administrație al C.A.A., ce nu poate depăși venitul de referință pe profesie. Indemnizația de însoțitor se suportă din fondul de pensii al avocaților.

(2) Cuantumul indemnizației de însoțitor se actualizează prin hotărâre a Consiliului de administrație al C.A.A.

(3) În situația în care asiguratul are stagiul de cotizare și în alte sisteme obligatorii de pensii și asigurări sociale, indemnizația de însoțitor va fi acordată de către sistemul în care asiguratul a realizat stagiul de cotizare cel mai mare.

Art. 47. (1) Pensionarii de invaliditate sunt supuși revizuirii medicale periodice, în funcție de afecțiune, la intervale cuprinse între un an și 3 ani, până la împlinirea vârstelor standard de pensionare, la termenele stabilite de medicul expert al asigurărilor sociale.

(2) După fiecare revizuire medicală, medicul expert al asigurărilor sociale emite o nouă decizie medicală asupra capacității de muncă, prin care se stabilește, după caz:

- a) menținerea în același grad de invaliditate;
- b) încadrarea în alt grad de invaliditate;
- c) redobândirea capacității de muncă.

(3) Dreptul la pensia de invaliditate se modifică sau încetează începând cu luna următoare celei în care s-a emis decizia medicală asupra capacității de muncă, emisă în urma revizuirii medicale.

(4) Neprezentarea, din motive imputabile pensionarului, la revizuirea medicală atrage suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare celei în care era prevăzută revizuirea medicală sau, după caz, încetarea plății pensiei.

(5) Revizuirea medicală se poate efectua și la cererea pensionarilor, dacă starea sănătății lor s-a îmbunătățit sau, după caz, s-a agravat.

(6) Decizia medicală asupra capacității de muncă emisă la revizuirea medicală se supune procedurii de contestare și/sau soluționare, conform art. 42.

Art. 48. (1) Nu sunt supuși revizuirii medicale periodice pensionarii de invaliditate care:

- a) prezintă invalidități ce afectează ireversibil capacitatea de muncă;
- b) au împlinit vârstele prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă;
- c) au vârstă mai mică, cu până la 5 ani, față de vârsta standard de pensionare și au realizat stagiile complete de cotizare conform prezentei legi.

(2) Constatarea situației prevăzute la alin. (1) lit. a) se face numai cu avizul Institutului Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă.

Art. 49. (1) La împlinirea vârstei standard necesare obținerii pensiei pentru limită de vârstă, pensia de invaliditate devine pensie pentru limită de vârstă.